

M I Ú J E S Á G

NEUMANN JÁNOS SZÁMÍTÓGÉP-TUDOMÁNYI TÁRSASÁG HÍRLEVELE
2015. július-augusztus

Összefoglaló az elnökség 2015. június 24-i üléséről

Tisztújító közgyűlés előkészítése

Alapszabályunknak megfelelően ebben az évben tisztújításra kerül sor. Az elnökség jóváhagyta a Jelölőbizottság összetételét, és kitzúta a Tisztújító közgyűlés napját:

8/2015 (06.24.) sz. határozat

Az elnökség a 2015. évi Tisztújító Közgyűlés előkészítésére Jelölő bizottságot hoz létre *Péceli Gábor* bizottsági elnök, *Gulyás István*, *Kósa István*, *Miltényi Gábor*, *Varró Dániel* összetétellel.

9/2015 (06.24.) sz. határozat

Az elnökség a 2015. évi Tisztújító Közgyűlést 2015. október 29-én 10 órára hívja össze.

Az elnökség egyhangúlag elfogadta a következő elnökségi ülés időpontját.

10/2015 (06.24.) sz. határozat

Az elnökség a következő ülést 2015. szeptember 30-án 15 óra 30 percre hívja össze.

Tanulmányi versenyek értékelése

Zsákó László az elmúlt tanév diákversenyei kapcsán hangsúlyozta: a résztvevők létszámában sajnálatos módon jelentősen érződik a Keret-tanterv negatív hatása. Gyakorlatilag kettészakadt a mezőny: az azokból az iskolákból érkezők, ahol a Keret-tanterv következtében gyakorlatilag megszűnt az informatikaoktatás, nagyon kevés pontot érnek el. A szekszárdi országos diák-programkészítő versenyen is csökkent a létszám, kategóriánként 1–2 diák tudott megfelelő színvonalú pályamunkát készíteni és bejutni a döntőbe. *Vámos Tibor* és *Péceli Gábor* javasolták a probléma magasabb szinten, ill. a sajtóban való felvetését.

AAATE konferencia

2015. szeptember 9-12. között kerül megrendezésre az AAATE (Association for the Advancement of Assistive Technology in Europe) sorozat 13. konferenciája a Budapesti Kongresszusi Központban. A program szakmai szervezését a Pannon Egyetemen működő NJSZT HCI&DfA—Ergonómiai Tervezés Mindenkinek Szakmai közösség vezetője, *Sikné dr. Lányi Cecilia* vezeti. A konferencia rendezvényszervezője a Diamond Congress Kft., együttműködve az NJSZT titkárságával.

A konferencia fővédnöke *Áder János* köztársasági elnök, védnöke pedig *Tarlós István* főpolgármester. Keynote speaker: *dr. Kálmán Zsófia* (gyermekgyógyász, orvos-jogász, címzetes egyetemi tanár).

Meghívott plenáris előadók: *Penny Standen*, *Michael Paciello*, *Laura Evans* és *Sally Fowler Davis*.

A végleges program kialakítása folyamatban van, a regisztráció résztvevők számára már nyitott:

www.aaate2015.eu

9. Digitális Esélyegyenlőség konferencia

Az elnökség köszönettel fogadta a „Fény és Árnyék” címmel *Alföldi István* és *Talyigás Judit* által összeállított 9. DE! konferencia programját.

A konferencia 2015. november 19-én lesz a Hotel Gellértben.

A konferenciát támogatja az NHIT. A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött:

www.njszt.hu

Fény és Árnyék 9. DE! konferencia

2015. nov. 19.

Budapest, Danubius Hotel Gellért
Tervezett rogram:

- *Bódi Gábor*: **Digitális Magyarország, digitális készségek**
- *Bögel György*: **Színe és fonákja**
- *Talyigás Judit*: **IT pro és kontra**
- *Székeley Iván*: **Virtuális élet a halál után, avagy a digitális utóélet kérdései**
- *Ormós Zoltán*: **Hogyan (ne) vesszünk el a munka, az informatika és a jog Bermuda-háromszögében?**
- *Kerékfy Pál*: **Együttműködés, munka, közösség**
- *Pintér Róbert*: **Internet, internet mondd meg nékem: ki vagyok én?**
- **Kerekasztal Talyigás Anikóval**

A tartalomból

Hungarikum lett... 2. o.

Informatika—történet 3. o.

ECDL 4. o.

Verseny—futás 5. o.

Boldog születésnapot 6. o.

Tallózó 7–8. o.

Rendezvény—soroló 9–10. o.

Információs társadalom 11. o.

Nyári melléklet 12–15. o.

13. AAATE Konferencia 16. o.

Társaságunk (NJSZT) kezdeményezésére újabb valódi értékkel bővült a Hungarikumok köre. 2015. június 25. óta az „Ipari és műszaki megoldások” között hungarikumként szerepel Neumann János életműve.

A döntés az alábbi javaslat alapján született:

Neumann János (teljes nevén margittai Neumann János Lajos) a XX. század egyik legnagyobb matematikusa volt. Nem csak a matematikában, hanem számos más tudományban: a számítástechnika, a fizika, a közgazdaságtan, a meteorológia, az automataelmélet és nem utolsósorban a játékelmélet terén is maradandót alkotott. Méltán mondható róla, hogy bármelyik tudományágban elért eredménye egy-egy önálló életműnek tekinthető.

E sokszínű tudományos tevékenysége közül kettő alapvetően változtatta meg a tudományos világot és forradalmasította a XX. század tudományos technikai fejlődését.

A modern számítógépek működését mai napig megalapozó Neumann-elvek megalkotása (1945-ben írt tanulmányban) meghatározta a számítógépek működését.

A Neumann-elvek:

- ◆ belső program- és adattárolás
- ◆ teljesen elektronikus számítógép
- ◆ kettes számrendszer alkalmazása
- ◆ központi vezérlőegység alkalmazása

Hungarikum lett Neumann János életműve

A mai napig minden infokommunikációs eszköz, az asztali számítógéptől a laptopon és az okostelefonon át az ipari alkalmazásokig mind-mind azonos elvi felépítésű, Neumann-elven működő eszköz.

Számtalan zseniális matematikai elmélete közül kiemelkedik az 1944-ben *O. Morgensternnel* együtt a játékelmélet témában megírt első monográfiája, benne a híres minimax-tétellel. A játékelmélet ma az operációkutatásnak nevezett területhez tartozik. Utódjaként a korlátozott információjú játékelméletben elért eredményeiért kapott közgazdasági Nobel-díjat 1994-ben a szintén magyar származású *Harsányi János*.

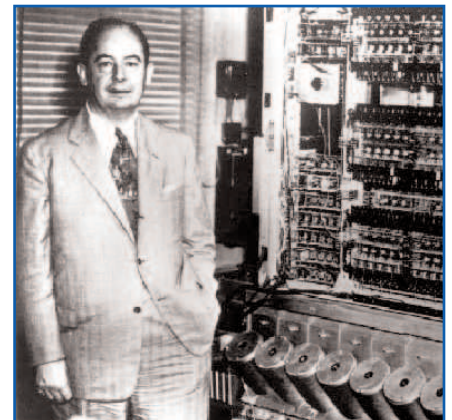
Neumann János kiemelkedő tudományos munkásságán túl azért is érték hazánknak, mert felfedezései és elméletei mindenhol ismertté tették Magyarországot. A magyar oktatás a tudományos világ elismerését vívta ki, hozzájárulva a világ tudományos és technikai fejlődéséhez.

Az ő nevét viselő Neumann János Számítógép-tudományi Társaság (NJSZT) kiemelt felelősségének tekinti és számos tevékenysége között ehhez mérhető feladatot vállal a szakmai-kulturális örökség megőrzésében és megismertetésében. Megalkotta és üzemelteti a muzeális gyűjteményi besorolású Informatika-történeti Gyűjteményt, és létrehozta a világ vezető technikatörténeti múzeumaival versengő Informatika Történeti Kiállítást (www.ajovomultja.hu). A Múzeumban számos, Európában és talán a világon is egyedülálló teljes, működőképes konfiguráció található. A Kiállítás méltó módon mutatja be Neumann János munkásságát is. Külön teremben található a munkásságát bemutató tablók, valamint a családtól származó és a nyilvánosság előtt elő-

ször bemutatásra kerülő Neumann relikviák.

A Kiállítás hivatalos megnyitóján díszvendég volt *Marina von Neumann Whitman*, Neumann János lánya, akit magyarországi tartózkodása alatt fogadott *Áder János* köztársasági elnök úr is.

A múzeumi gyűjtemény gondozása és a világszínvonalú kiállítás létrehozása, működtetése és fejlesztése az NJSZT jelentős anyagi és szellemi ráfordításával történt, és történik a jövőben is.

„Egyetlen szilárd tény, hogy a nehézségek hasznos és építő, de ugyanakkor veszedelmes fejlődésnek tulajdoníthatók. Alkalmazkodni tudunk-e a szükséges gyorsasággal? A legtöbb reménnyel az a válasz biztat, hogy az emberi nem már kiállt hasonló próbákat korábban és úgy látszik, veleszületett képessége van arra, hogy változó mennyiségű baj után mégis felülkerekedjék. Előre kész receptet kérni nem lenne ésszerű. Csak a szükséges emberi tulajdonságokat határozhatjuk meg: türelem, rugalmasság, intelligencia”

Neumann János: Túlélhetjük-e a technikát?

Informatika-történet

A Neumann János Számítógéptudományi Társaság Informatika Történeti Fóruma a Nagy Számítástechnikai Műhelyek rendezvénysorozat keretében 2015. június 4-én az Óbudai Egyetemen, a HTE-vel közösen rendezte meg az 1891 és 2009 között működött Posta Kísérleti Intézet számítástechnikához kapcsolódó történetét bemutató konferenciát.

A rendezvényre százötvenen regisztráltak, de még ennél is többen jöttek el. A konferencia, amely délután 14 és 18 óra között tartott, a régi PKI-sok nagy találkozója lett, de sok résztvevő volt a nyolcvanas, kilencvenes években a Magyar Postánál, Magyar Távközlési Vállalatnál, Magyar Rádiónál dolgozó szakemberek közül. Szép számmal voltak fiatalok a Magyar Telekomtól, a Műegyetemről, és más szervezetektől, ahol hajdani PKI-sok jelenleg dolgoznak. Jelen voltak olyan szakemberek is, akik egyáltalán nem kötődtek a Magyar Postához, de az informatika hazai történetébe beírták a nevüket.

A rendezvény remek hangulatban zajlott, mód volt a formális program előtt, szünetében és után a rég látott barátok találkozására, kedves beszélgetésekre, visszaemlékezésekre és a

a Posta Kísérleti Intézet, a hazai távközlésfejlesztés bölcsője

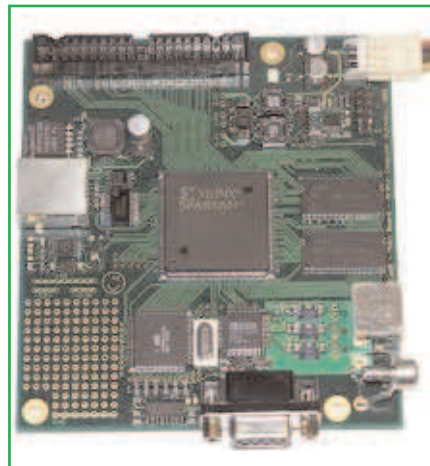
program keretében a PKI történetének, szakmai sikereinek és szellemiségének felidézésére.

A programot *Kutor László*, az Informatika Történeti Fórum elnöke nyitotta meg és vezette le. *Sallai Gyula* a PKI 118 éves történetét foglalta össze, megemlékezett a legfontosabb szakmai sikerekről, az emblemikus személyiségekről. *Takács György* a beszédinformatikai kutatás kezdeteiről szólt és a PKI szerepét a digitális kapcsolástechnika honosításában foglalta össze. *Sipos Attila* a számítógépes hálózat-tervezés hazai kialakulását és kibontakozását ismertette, amelyben a PKI mellett a POTI és a Műegyetem játszott fontos szerepet. *Tiszóczy János* és *Gallyas András* a vezeték nélküli tervezésben új korszakot nyitó digitális terepmodell létrehozásáról és alkalmazásáról beszéltek. *Kiácz Balázs* a mobil távközlés hazai elindulásának izgalmas történetét osztotta meg a hallgatósággal. *Varga József* előadásában a PKI kiemelkedő szerepét mutatta be az optikai távközlési hálózatok széleskörű hazai elterjesztésében az 1970-es évektől, beleértve az optikai kábelek és berendezések műszaki követel-

ményeinek, tervezési- telepítési előírásainak, a hálózati rendszerek átadás-átvételi eljárásainak és mérés-technikájának kidolgozását is. *Balogh Tamás*, *Elekes Csaba* és *Cinkóczy András* a kilencvenes évek elejétől tettek érdekesítő, személyes hangvételű körutazást a kutatások fejlesztések lehetőségeiről és eredményeiről, már a szélessáv és az internet témakörére fókuszálva.

Befejezésül *Takács György* öntötte szavakba azt, amit a mai napig éreznek azok, akik egykoron PKI-sok voltak: azt a szellemiséget, azt a hangulatot, amely meghatározó volt abban, hogy a hazai és nemzetközi távközlést egyaránt előrevivő, hasznos kutatások és fejlesztések születtek e közösségben.

Köszönet a szervezőknek, az előadóknak és mindazoknak, akik elősegítették, hogy ez az esemény létrejöhessen és a nagyszámú résztvevő tartalmas előadásokat hallhasson.

A programban sajnos csak röviden esett szó olyan jelentős témákról, mint a kábelTV bevezetése, a postaforgalmi gépesítés, az anyagvizsgálatok; és nem kaphatott szót minden jelentős PKI személyiség sem, akik eljöttek és együtt örültek a közösséggel.

Sallai Gyula

Ahol az ECDL/ICDL már bizonyított

„Azért vezettük be az ICDL-t, mert szeretnénk, ha valamennyi munkatársunk jól tudná használni a számítógépet. A nemzetközileg elismert tanúsítvány munkaerő-piaci lehetőségeiket is növeli, ráadásul az ICDL olyan jól meghatározott követelményt állít, ami alapján kiválóan mérhetővé válik a tudásuk.”

(Christian Gottlicher, az ENSZ IT Learning Szekciójának vezetője)

„ECDL bizonyítványomnak köszönhetően egy nagy nemzetközi egészségügyi cégnél kaptam állást.”

(Elisabetta Macchi, Olaszország)

Az olasz nemzeti ECDL Iroda, az AICA (az NJSZT-hez hasonló nonprofit szervezet) és az Olasz Oktatási Minisztérium megáldozásának köszönhetően megközelítőleg eddig 840.000 olasz diák profitálhatott az ECDL képzésből és tanúsítványból.

„Az ICDL tanúsítvány a legjobb eszköz az IT tudásszint megállapításához, és biztosítja, hogy tulajdonosa valóban készség szinten tudja alkalmazni a megszerzett tudást.”

(Jordánia oktatási minisztere)

„Időmbe és fáradságomba telt, míg megszereztem az ICDL-t, de megérte, mert így digitális írástudóként tudok kapcsolódni a világhoz”

(Suad, jordániai tanár)

„Összességében az ICDL program mintegy 35%-os javulást eredményezett a munkavállalók körében – a bizonyítvány megszerzését követő kevesebb, mint öt hónap alatt.”

(Egyiptom Kommunikációért és IT-ért felelős minisztere)

„Kezdeti ötletünk az volt, hogy valamiképpen támogassuk a fogyatékkal élőket abban, hogy kapcsolódni tudjanak az Információs Társadalomhoz. Ma már képzéseket és tananyagokat kínálunk nekik, hogy legyőzzék fogyatékoságukat és különféle képzési programokban vegyenek részt. Az ECDL Barrierefrei (Akadálymentes) projekt segíti a fogyatékkal élőket jobb munkalehetőségekhez jutni.”

(Jan Muehlfeit, a Microsoft Europe elnöke)

Verseny -futás

Véget ért a MIRK2015

Simon Béláné
köszöntőt mond

Április 17-én Nyíregyházán immáron kilencedszer szervezték meg a hazai Robot Kupát, *Simon Béláné dr.*; a Robo Cup Junior magyarországi képviselőjének vezetésével.

Huszonhét csapat hetven diákja mérte össze tudását 17 mentortanár vezetésével Miskolcra, Kalocsára, Eszttára, Nyíregyházára, Nyírbogdányra, Kisvárdára, Kecskemétre, Kállósejnyre és Apagóra.

A verseny a RoboCupJunior világverseny által megszabott és a szervezők által magyarra fordított szabályok szerint zajlott. A szervezésben részt vettek a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezet vezetői tagjai, valamint a Nyíregyházi Főiskola Matematika és Informatika Intézetének oktatói, hallgatói.

A kupa négy ligában zajlott: Futball (Soccer), Menekítő (Rescue), Labirintusbejáró (Maze), Tánc (Dance)

A produkciók mindegyike megértette a liga célját: A robotok szórakoztató szerepének kiemelése és az emberi szereplők, a zene, a háttérvideók összhangjának megteremtése.

A Menekítő liga versenyző csapatai kétféle pályán indulhattak. Építettünk egy könnyebben teljesíthető pályát a kezdők kedvéért. A gömb alakú tár-

Futball Soccer

gyak kimentése és elvitele az evakuációs területre a haladók számára lett feltételként szabva a maximális pontszám eléréséhez. Ennek a feltételnek egyetlen csapat felelt meg maximálisan, a Nyírbogdányi NiceDroid csapat. Példás szereplésükért meg is kapták a Bajnoki kupát.

Összesen tíz kupát és három különdíjas oklevelet vihettek haza a csapatok.

A győztesek közül két csapatnak lehet esélye a világversenyen szerepelni: A Nyírbogdányi NiceDroid csapatnak, (mentoruk *Abán Csaba* tanár) és a Kisvárdai RD-Five csapatnak (mentoruk *Jurás László* tanár). Ők kaptak ígérvényt utazásuk támogatására, valamint a világverseny szervezőitől is megkapták a kvótát.

A MTESZ Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Egyesület pénztalomban részesítette mind a tíz bajnokcsapatot.

A Neumann Társaság Megyei Szervezetének és a Nyíregyházi Főiskola Matematika és Informatika Intézetének munkatársain kívül köszönet illeti még a National Instruments Hungary Kft-t, az Apagyi Ifjúsági és Kulturális Egyesületet, a Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatát is, akik-

nek anyagi segítsége nélkül nem tudtuk volna ilyen színvonalon megrendezni az országos versenyt.

További képek és video a focimeccsről a MIRK honlapján láthatók: <http://pingvin.nyf.hu/robojun>.

A menekítő ligában a második korosztály győztesei (a RoboCop csapat Kecskemétre) veszik át Losonczi László ügyvezető igazgatótól a pénztalomat

Simon Béláné dr.
főszerző, NJSZT megyei elnök,
a RoboCupJunior magyar

*Az ünnepeltek:
Muszka Dániel és
Dömölki Bálint*

A Neumann János Számítógép-tudományi Társaság családi körben meglepetés partin köszöntötte a

85 éves

Muszka Dánielt

és a

80 éves

Dömölki Bálintot!

Az Informatika Történeti Kiállítás autentikus helyszín volt e két kiváló ember köszöntésére, akik elismerten sokat tettek és még ma is tesznek a hazai informatikáért, az informatika történetének feldolgozásáért, a felkelhető emlékek megőrzésért.

Muszka Dánielt *Csendes Tibor*, a

Szegedi Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanára méltatta, felidézve a szegedi KIBLAB létrehozásában és vezetésében szerzett elvülhetetlen érdemeit. *Prószék Gábor*, az NJSZT alelnöke méltatta Dömölki Bálint munkásságát és érdemeit, ahogy karmesterként irányította a vele együtt gondolkodó és dolgozó informatikai szakembereket.

A Társaság nevében *Alföldi István* köszöntötte az ünnepeltek és stílszerűen Muszka Dánielt egy katica alakú tortával, Dömölki Bálintot egy M3-at ábrázoló tortával lepte meg.

Kívánjuk, hogy a következő kerek évfordulót is jó egészségben és az elévült munka örömeiben ünnepelhesük meg!
(a szerk.)

**Isten éltesse
az Ünnepelteket!**

Tallózó

... „nem szabad megfeledezni a digitális alapkompentenciák tanításáról sem”

Az összetett készségek és a programozás oktatása mellett nem szabad megfeledezni a digitális alapkompentenciák tanításáról sem – mondja a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság (NJSZT) igazgatója.

Alföldi István

„Régóta hangoztatjuk, mennyire fontos a digitális írástudás, a digitális kompetenciák megléte az egyén életminősége és boldogulása, és ezen keresztül az ország versenyképessége szempontjából. Így aztán természetesen rendkívül örülünk, hogy a Digitális Magyarország programban fő helyen, a négy pillér egyikeként kapott helyet a digitális készségek fejlesztése” – fogalmazza meg nem csak saját véleményét *Alföldi István*, az NJSZT ügyvezető igazgatója.

Félmillióan már tudják

Ebben a fejlesztésben óriási a tapasztalata az NJSZT-nek: az ECDL keretében hazánkban eddig közel 500 ezren tanulták vagy éppen most is tanulják a digitális készségeket. A tananyag az informatika fejlődését, a fel-

használói szokások változását követve két-három évente megújul, tehát teljesen aktuális ismeretekről van szó.

Alaptalan a kifogás, hogy az ECDL csak egyes alkalmazások használatára tanít meg. A tananyagnak részét képezik a számítógépes alapismeretek, de az ECDL ennél jóval többről szól, állítja határozottan Alföldi István. Olyan, több területet felölelő, a mindennapi életben rendkívül hasznos oktatások is elérhetők, mint az online alapismeretek vagy az információbiztonság. Ezekre még a fiatalabb generációknak is szükségük lehet, ha például elektronikusan akarnak ügyeket intézni. (Lásd a "Naiv bennszülöttek" keretet!)

„Sokkal több lehetőség van az ECDL-ben, mint amennyit ma kihasználunk belőle. Számomra érthetetlen, hogy a vizsgaközpontokban felhalmozott tudásra és tapasztalatokra miért nem építenek a digitális készségeket fejlesztő projektek összeállításánál során” – teszi hozzá az ügyvezető igazgató.

Sokrétű tevékenység

Azt is üdvözli a Társaság, hogy komoly a szándék az iskolai informatikaoktatás bővítésére. Azzal is egyet tudnak érteni, hogy érdemes nagyobb teret adni a programozás és az algoritmikus gondolkodás fejlesztés-

sének. „Azt azonban nem gondoljuk, hogy az eszközhasználati készségek kiválthatók lennének algoritmikus gondolkodással. A kettőt szerintünk egymás mellett kell vinni, de ahogy az írás-olvasás elsajátítása sem kerülhető meg, úgy ma már a digitális írástudás is az alapkészségek része kell, hogy legyen”, mondja Alföldi István.

Folytatja többi programját is

a Neumann-társaság a digitális kompetenciák fejlesztésére. Évente több ezer diák számára rendez számítástechnikai és alkalmazói tanulmányi versenyeket (Nemes Tihámér OKSZTV és OKATV, Logo verseny), mint ahogy megszervezi a Nemzetközi Informatikai Diákolimpia hazai válogatóit is. Részben az oktatáshoz is kapcsolható az a tevékenység, amelyet az NJSZT az Informatikatörténeti Kiállítás és Muzeális Gyűjtemény kapcsán végez.

„A világ hasonló múzeumaival ellentétben mi sem állami, sem jelentős szponzortámogatást nem kapunk, így a Társaság fedezi a fenntartás és fejlesztés több száz millió forintos költségeit. De minden nehézség ellenére maximálisan elkötelezettek vagyunk a szakmai munka mellett” – mondja befejezésül Alföldi István.

Naiv bennszülöttek

Világszerte félreértés övezi a digitális bennszülötteknek is nevezett Z generáció tudását – hívja fel a figyelmet egy fontos tényezőre Alföldi István. Mindennapi tapasztalataik alapján sokan – köztük szakpolitikai döntéshozók is – vélik úgy, hogy az ezredforduló környékén és utána született korosztályok már az információs társadalomban nőttek fel, így az ő oktatásukkal, képzésükkel nem is kell foglalkozni.

Am a helyzet az, hogy a „digitally native” generáció egyúttal sokszor „digitally naive” is. Bizonyos eszközöket, technológiákat készségszinten kezelnek, de a munkához vagy az állampolgári ügyintézéshez szükséges képességeknek nem feltétlenül vannak a birtokában. Ami a legrosszabb, hogy maguk a Z generáció tagjai is azt hiszik, hogy nincs mit tanulniuk. Pedig nemzetközi felmérések bizonyítják, hogy 70-80 százalékos eltérés is lehet a vélt és a valós tudás között.

Lépést kell tartani a korrall

A Hiányoznak az alapok az informatikaoktatásban című cikkhez szeretnék hozzászólni. Bár nem vagyok számítógép-rajongó, szerintem is gyorsan megtérülő befektetés az informatikatanulás és -tanítás, hiszen az az ország, amely nem tart lépést a technika fejlődésével, más területen is lemarad. Javasolom, hogy az ECDL vizsgákért ugyanúgy adjanak pluszpontokat az egyetemi felvételi eljárásban, mint a nyelvvizsgákért és a diploma feltétele legyen, hogy a jelölt legalább a kis ECDL vizsgát tegye le, bármilyen szakon is végez. Ezzel mind a diákokat, mind az isko-

lákat ösztönözni lehetne a magasabb színvonalra.

A heti egy informatikaóra csak a nagyon jól képzett tanár számára elegendő, hogy megtanítsa a szükséges szoftverek használatára a középiskolásokat.

Mivel a programok állandóan megújulnak, arra lenne szükség, hogy a szaktanárok folyamatosan képezzék magukat, de ki fizeti meg őket ezért? Világos, hogy a profik kilépnek az oktatásból, és átmennek a versenyszférába többszörös jövedelemért. Ezért van az, hogy a számítástechnika-órákon időnként a gyerekek sügnak a tanárnak. Szerintem ebből nem érdemes presztízkérdést csinálni, hanem még jobban be kellene vonni a tanulókat az oktatási folyamatba.

A legtöbb szoftver használatát néhány nap alatt meg lehet tanulni, úgyhogy nem érdemes sem idegenkedni attól, sem irigykedni, hogy a tizenévesek állandóan nyomogatnak valamit. Ezzel csak a generációk közötti feszültséget növelnénk. A fiatalok által használt alkalmazások zöme ügyis a „buli” kategóriájába tartozik, de miért ne tölthetnék a házi feladatot is az okostelefonjukra?

Nem vagyok egyedül, aki azt mondja, hogy ezen a területen alapvető szemléletváltásra lenne szükség. Hogy nincs rá fedezet, az csak ürügy. Szakállas igazság, hogy arra van pénz, amire nem sajnáljuk.

T.R. – Budapest
(Metropol – olvasói levelek
2015. június 04.)

Magyar projekt a világ első ötven nyilvános, online tanárképzési programja között

Elindult az a magyar közreműködéssel készült online kurzus, amely bekerült az USA elnöke, Barack Obama által kiválasztott és ajánlott ötven tanfolyam közé.

Az UNESCO és a Univeristy of London által szervezett kurzus az információs és kommunikációs technológiák kisiskolai környezetbe in-

tegrálását tárgyalja. Ennek a pedagógusok képzésére vonatkozó részét dolgozta ki *Turcsányi-Szabó Márta*, a Samsung SMART School projekt kialakítása során. Ezt a programot válogatta be Obama elnök abba az ötvenbe, amelyet az amerikai tanterületi igazgatók teltházás, washingtoni éves közgyűlésén személye-

sen ajánlott az Egyesült Államok tanárainak figyelmébe 2014 novemberében – írták.

A közlemény szerint a program célja a diákok digitális írástudásának fejlesztése, valamint az, hogy a gyerekek a tanárokkal együtt élményteli, interaktív, hatékony oktatásban vegyenek részt.

„A digitális eszközöket nem tiltani kell a gyerekektől, hanem megtanítani őket az okos, fejlesztő használatukra. A Samsung SMART Schoolban alkalmazott technológiáknak és oktatási módszereknek köszönhetően nem csupán a diákok tanulás iránti lelkesedése nőtt meg jelentősen, hanem eredményeik is érzékelhetőbben jobbak a hagyományos módszerrel tanulókéhoz képest. A program során a csapatmunkát igénylő feladatokkal a közösséget is erősítették, tanulási szokásaikat is megreformálták” – mondta Turcsányi-Szabó Márta, az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) egyetemi docense, a program szakmai vezetője.

Forrás:
.www.prim.hu, 2015. jún. 15.

Rendezvény –soroló

NJSZT Szoftverminőség Menedzselés Szakmai közösség hírek

2015. május 24-én Firenzében került sor az IFIP TC2 (International Federation for Information Processing Technical Committee 2 for Software: Theory and Practice) éves meetingjére.

Az IFIP TC2 bizottságban hazánk képviselőjét az NJSZT Szoftverminőség Menedzselés Szakmai közösség látja el. A bizottság küldetése, hogy nemzetközi szinten elősegítse a programozási fogalmak mélyebb megértését a szoftver minőség javítása céljából, vizsgálva a szoftverfejlesztési folyamatok mind elméleti, mind gyakorlati aspektusait.

A bizottság éves meetingjén megválasztja, illetve megerősíti a tisztségviselőket, áttekinti a jelenleg tizenhat munkacsoport tevékenységét, kiértékeli az új tagokra vonatkozó javaslatokat, megvitatja a következő időszak terveit, beleértve a Manfred Paul kiválósági díjat is, amelynek koordinációját az NJSZT Szoftverminőség Menedzselés szakmai közösség elnöke látja el.

A munkacsoportok tevékenységéről az IFIP weboldalon (<http://ifip.org>) is közvetlenül elérhető <https://ifip-tc2.paluno.uni-due.de> oldalról kiindulva lehet bővebb információt olvasni.

AZ IFIP TC2-nek az NJSZT tagjai által is érdeklődésre számot tartó, jelenleg tizenhat munkacsoportja a következő:

- ◆ WG 2.1: Algorithmic Languages and Calculi
- ◆ WG 2.2: Formal Description of Programming Concepts
- ◆ WG 2.3: Programming Methodology
- ◆ WG 2.4: Software Implementation Technology
- ◆ WG 2.5: Numerical Software
- ◆ WG 2.6: Database
- ◆ User Interface Engineering (joint with WG 13.4)
- ◆ WG 2.8: Functional Programming
- ◆ WG 2.9: Software Requirements Engineering
- ◆ WG 2.10: Software Architecture
- ◆ WG 2.11: Program Generation
- ◆ WG 2.12: Web Semantics (joint with WG 12.4)
- ◆ WG 2.13: Open Source Software
- ◆ WG 2.14: Service-Oriented Systems (joint with WG 6.12/8.10)
- ◆ WG 2.15: Verified Software (joint with WG 1.9)
- ◆ WG 2.16: Programming Language Design

A Manfred Paul díj 2014-es jutalmazottját a 29th IEEE/ACM International Conference on Automated Software Engineering Svédországban megtartott konferencia programbizottsága választhatta ki. A díjazott

cikk pontos információi szintén megtalálhatóak a <https://ifip-tc2.paluno.uni-due.de> web oldalon.

Biró Miklós, az NJSZT szoftverminőség Menedzselés szakmai közösség elnöke

A gyászoló család és a Debreceni Egyetem Informatikai Kara mély fájdalommal és megrendüléssel tudatja mindazokkal, akik ismerték, tisztelték és szerették, hogy

Dr. Arató Mátyás,

a Debreceni Egyetem professor emeritusa, Széchenyi-díjas és Akadémia-díjas matematikus, az ELTE díszdoktora, a Magyar

Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztje és az Eötvös József Koszorú tulajdonosa, hihetetlen türelemmel viselt hosszú, súlyos betegség után, életének 85. évében, 2015 június 2-án elhunyt.

Dr. Arató Mátyás professzort a Debreceni Egyetem Informatikai Kara saját halottjának tekinti.

Emlékét kegyelettel és szeretettel megőrizzük.

12. Országos Gazdaság-informatikai Konferencia –GIKOF

2015. november 6-7. Pannon Egyetem, Veszprém

Felhívás előadások beküldésére

A Neumann János Számítógép-tudományi Társaság GIKOF Gazdaság-informatikai Kutatási- Oktatási Fóruma (<http://gikof.njszt.hu>) az üzleti-gazdasági alkalmazásokkal kapcsolatos informatikai fejlesztésekkel, kutatómunkával, s az ehhez kapcsolódó képzésekkel foglalkozik.

Tagságunk egyetemi oktatókat, kutatókat, vállalati szakembereket, hallgatókat tömörít ezen a gyorsan változó területen. Speciális feladatoknak tekintjük a BSc és MSc szintű felsőoktatási szakok támogatását.

2015-ben már a 12. konferenciánkat rendezzük, ebben az évben Veszprémben, a Pannon Egyetem Gazdaságtudományi Karának szervezé-

sében. Ezek az országos találkozók mindig jó alkalmat nyújtanak a személyes találkozókra, hazai és külföldi előadók munkájának megismerésére, kapcsolatok építésére különböző szakterületek művelői, s persze fiatalok-idősek, kezdők és tapasztaltabb szakemberek között.

Az OGIK Konferencia lehetőséget ad a szélesebb értelemben vett „gazdasági informatika” művelőinek, hogy kutatási eredményeiket, alkalmazási tapasztalataikat, oktatási céljait és eredményeiket bemutassák, megvitassák. A legjobb előadásokat meghívjuk a referált-indexelt GIKOF Journal/SEFBIS Journal-ban történő megjelentetésre, magyar, vagy angol nyelvű publikálásra.

Az idei Konferencia Programbizottsága a korábbiakhoz hasonlóan várja a kibővített (2–3 oldalas) előadás-ter-

vezeteket. Idén kiemelt területünk a tudás-menedzsment ICT támogatása és a rohamosan fejlődő környezet-informatika, de természetesen minden eredményt szívesen fogadunk az üzleti modellezés, a termelés-támogatás, a mobiltechnológiák alkalmazásai, az üzleti intelligencia és a Big Data, az eBusiness és hasonló témakörökben. A beküldött előadások témájától és színvonalától, valamint külföldi vendégeinktől függően legálább egy szekcióban szeretnénk angol nyelvű előadásokra sort keríteni, s a másfél nap alatt mód lesz kerekasztal-vitára, később kijelölendő aktuális témában.

Az előadás-tervezeteket (akár angolul, akár magyarul) email-ben várjuk az ogik2015@easychair.org címre, illetve feltölthetők az EasyChair konferenciamenedzsment rendszerbe (<https://easychair.org>).

Az információkat a <http://gikof.njszt.hu> website-on frissítjük, ahol korábbi konferencia-anyagainkat is megtalálhatják az érdeklődők.

Részvételi díj (2 nap, büfé-étkezés, fogadás, CD) 80 Euro.

PhD hallgatók, szponzorok muNkatársai és nyugdíjas résztvevők kedvezményt kérhetnek.

Életének 85. évében elhunyt Vasvári György

Vasvári György a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság (NJSZT) informatikai biztonsági szakértője, nyugdíjas CISM, címzetes egyetemi docens, aranydiplomás villamosmérnök, a magyar számítástechnika kiemelkedő alak-

ja volt. Életpályája szorosan összekapcsolódott a magyar számítástechnika és az információbiztonság kialakulásával, fejlődésével és sorsdöntő eseményeivel. Több mint száz szakmai publikációja: szakkönyvei, tankönyvei, jegyzetei, konferencia-előadásai és cikkei, jelentős mértékben hozzájárultak az informatikai biztonsággal foglalkozó szakértők generációinak képzéséhez és a magyar bankbiztonság fejlesztéséhez egyaránt.

Tevékenységét számos szakmai fórum díjakkal is elismerte: 1983-ban Neumann Díjat, 1987-ben MTESZ Díjat kapott, 1997-ben pedig az informatikai szakemberek független, non-profit, világméretű szervezete, az ISACA jutalmazta meg a Certificate of Appreciation díjjal. Ezen kívül a BME-n 2003-ban átvehette Arany Diplomáját,

2009-ben pedig az NJSZT Életműdíját is. Az NJSZT informatikai biztonsági szakértői kérelmek elbírálásában véleménye hosszú éveken át garanciát jelentett, így informatikai biztonsági szakértőink örömmel és büszkén fogadták tőle szakértői címüket, szakmai kompetenciájuk magas szintű elismeréseként.

A 2013-ban elkészült, Vasvári György életútját bemutató tanulmány tanulságos és példaértékű útmutató lehet minden informatikával és informatikai biztonsággal foglalkozó szakember számára (http://www.titoktan.hu/_raktar/_e_vilagi_gondolatok/VasvariGyorgy-Eletutam.pdf). Ennek alapján a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság megbízásából az Informatika-történelmi Fórum (ITF) elkészített egy 22 perces interjút is.

Emklékét megőrizzük.

Információs- társadalom

Az Információs Társadalom Parlamentje

**Országház,
2015. június 18–19.**

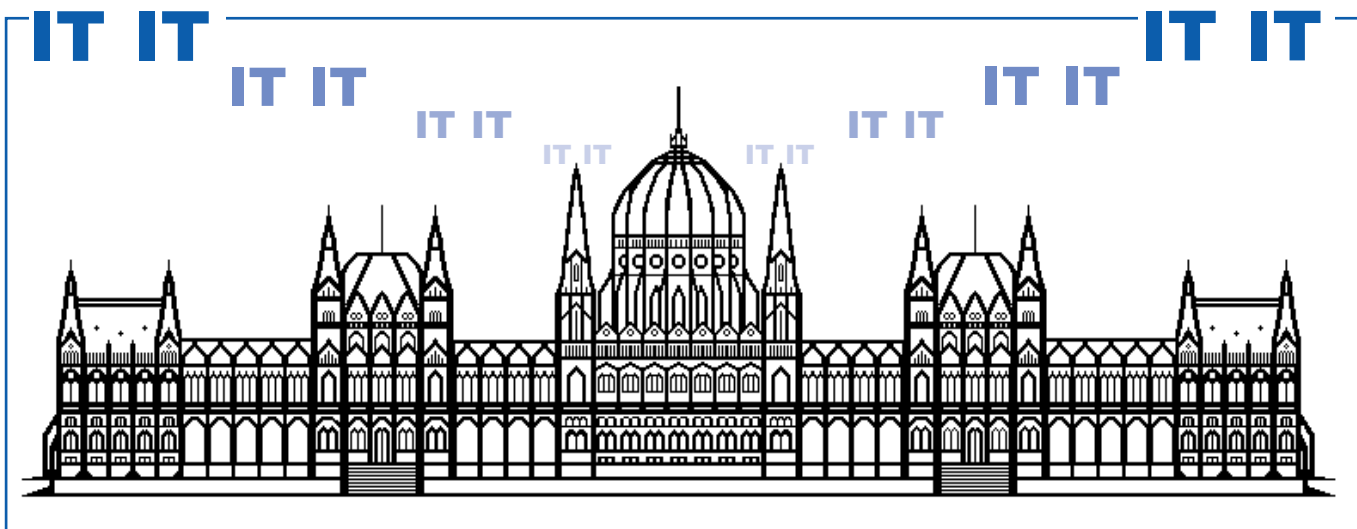
Jubileumi, ötödik rendezvényéhez érkezett a magyar információs társadalom patinás és a civil érdekképviselet szempontjából legfontosabb rendezvénye, az Információs Társadalom Parlamentje. A rendezvény a közigazgatás, a civil társadalom és az infokommunikációs iparág legnagyobb találkozója, egyben a kormányzati infokommunikációs döntéshozók éves beszámolója is. Az idei Információs Társadalom Parlamentjén nagyon fontos szakmai

témává, így a magyar információs társadalom építésének legfontosabb kérdései tartják lázban a közvéleményt; szó volt az internetről szóló nemzeti konzultációról és a Digitális Nemzet Fejlesztési Programról. Az Informatika a Társadalomért Egyesület és az Informatikai, Távközlési és Elektronikai Vállalkozások Szövetsége által szervezett rendezvény alcíme:

Digitális Transzformáció

a konferenciához. A rendezvényen fontos szerepet kaptak a határon túli magyarok is.

Az esemény a nyitóelőadásokat követően az Információs Társadalom Parlamentjének ötödik plenáris ülésével kezdődött, melynek keretében a kormányzati, iparági, szakmai döntéshozók oszthatták meg ötleteiket, javaslataikat, véleményüket a Felsőházi terem teljes plénuma előtt, miután egy rövid pályázást követően egy független grémium előtt bizonyították annak szakmai relevanciáját.

kérdéseket kellett közösen megvitatniuk a résztvevőknek. Ezekben a hónapokban indulnak el a 2014-20-as európai uniós költségvetési ciklus első projektjei, lázasan zajlanak az előkészítések, a nagyközönség számára most válik ismertté számos pályázati lehetőség, és ilyenkor alkalom adódik a széleskörű visszacsatolásra az elmúlt egy év kormányzati tevékenységéről is. Másrészt az infokommunikáció az elmúlt fél évben vált – remélhetőleg végérvényesen – a nagypolitika számára is központi

A konferencián nemcsak az infokommunikációért felelős döntéshozók vettek részt, hanem az ágazati vezetők is, akiknek az informatika és a telekommunikáció nélkülözhetetlen szakmai céljaik elérése érdekében. Az Információs Társadalom Parlamentjének nagyon fontos célja, hogy az infokommunikációval foglalkozó civil szervezetek mellett azok a társadalmi szervezetek is részt vegyenek, amelyek küldetése ugyan nincs szoros összefüggésben az infokommunikációval, de céljaik, tevékenységeik kapcsolódnak

Délután az Országgyűlés bizottsági termeiben folytatódott a munka, ahol öt szekcióbeszélgetésben vitatták meg részletekbe menően az egyes területek képviselői a problémákat, a felmerült kérdéseket.

A második nap a Parlament Felsőházi termében folytatódott, ahol a hazánk versenyképességét legnagyobb mértékben befolyásoló terület, az oktatás került terítékre.

Az ülésen az NJSZT képviselőiben részt vett *Alföldi István* is, a Társaság ügyvezető igazgatója

Nyári melléklet

Karinthy Frigyes:

Tanítom a kisfiamat

– Ha kilenc kályhában öt és fél nap alatt tizenkét köbméter bükkfa ég el – mennyi nap alatt ég el tizenkét kályhában kilenc köbméter bükkfa ...

– Ha kilenc kályhában ...

Az íróasztal előtt ülök, valami cikket olvasok. Nem tudok figyelni. A másik szobából már harmincötödször hallom a fenti mondatot.

Mi a csoda van már azzal a bükkfával. Muszáj kimeneni.

Gabi az asztal fölé görnyedve rágja a tollat. Úgy tesz, mintha valami más miatt mentem volna ki, fontoskodva keresgélek a könyvszekrényben. Gabi lopva

rám néz, én összehúrom a szemem, mintha nagyon el volnék foglalva gondjaimmal és nem vennék tudomást róla – érzem is, hogy erre gondol, közben görcsösen mondogatom magamban: „Ha kilenc bükkfa... tizenkét köbméter... akkor hány kályhában...” Ejnye, a csudába! Hogy is van?

Elmegyek előtte szórakozottan, megállok, mintha ebben pillanatban vettem volna észre.

– Na, mi az, kisfiam, tanultatunk?

Gabi szája lefelé görbül.

– Apukám ...

– Mi az?

– Nem értem ezt a dolgot.

– Nem értem?! ... Gabi! ... Hogy lehet ilyet mondani?! ... Hát nem magyarázták el az iskolában?

– De igen, csakhogy...

A torkomat köszörülöm. Aztán már nyersen és ellenségesen:

– Mi az, amit nem értesz?

Gabi mohón gyorsan és megkönny-

nyebbülve, máris hadarni kezd, mint akinek nagy súlyt vettek le a válláról.

– Nézd apukám, ha kilenc kályhában öt és fél nap alatt tizenkét köbméter bükkfa ég el.

Én dühösen:

– Papperlapapp! Ne hadarj! Így nem lehet értelmesen gondolkodni!

Tessék mégegyszer nyugodtan, megfontoltan elmondani; majd akkor meg fogod érteni! Nna, adj egy kis helyet.

Gabi boldogan és fürgén félrehúzódik. Ő azt hiszi, hogy én most nem tudom, hogy ő most vidáman rám bízta a egész dolgot — ő nem tudja, ő

persze nem emlékszik ugyanerre a jelenetre, húszegynéhány évvel ezelőtt, mikor én húzódtam így félre, boldogan és megkönnyebbülve, és az apám ült le így mellém, ugyanezzel a bosszankodó és fontoskodó arccal, mint most én. És ami a legborzasztóbb még hozzá – ebben a pillanatban villan át rajtam – ugyanerről a példáról volt szó akkor is! Úgy van, nincs kétség! a bükkfa és a kályha! szent Isten! pedig akkor már majdnem megértettem – csak elfelejtettem! ...

Az egész húszegynéhányéves korunk egy pillanat alatt semmibe sülyed. Hogy is volt csak?

– Nézd, Gabi, mondom türelmesen – az ember nem a szájával gondolkodik, hanem az eszével. Mi az, amit nem értesz?!... Hiszen ez olyan egyszerű és világos, mint a nap – ezt az első elemista is megérti, ha egy pillanatig figyel. Nézd, fiam. Ugye, itt van az, hogy kilenc kályhában öt

és fél nap alatt ennyi és ennyi bükkfa ég el. Nna. Mit nem értesz ezen?

– Ezt értem, apukám ... csak azt nem tudom, hogy az első aránypár fordított és a második egyenes, vagy az első egyenes és a második fordított, vagy mind a kettő egyenes, vagy mind a kettő fordított.

A fejbőröm, a hajam tövében, lassan hidegedni kezd. Mi a csudát feccseg ez itt össze az aránypárokról? Mik lehetnek azok az átkozott aránypárok?! ...

Honnan lehetne ezt hirtelenében megtudni?

Most már hangosan szólok rá:

– Gabi! ... Már megint hadarsz! Hogy akarod így megérteni?

Az ember a szájával, izé ... Mi az, hogy fordított meg egyenes, meg egyenes meg fordított, papperlapapp, vagy a falramászott nagybögös!

Gabi röhög. Ráordítok:

– Ne röhögj! Ezért tanítatlak, kínlódom veled!... Ez azért van, mert nem figyelsz az iskolában!... Hiszen te azt se tudod (Elké-

pedve meredek rá, mintha egy szörnyű gyanú ébredt volna fel bennem.) Hiszen te talán azt se tudod, hogy mi az az aránypár?! ...

– Dehogynem, apukám... Az aránypár... az aránypár... az aránypár az a két viszony... amelyben a belső tagok hányadosa... illetve a külső tagok szorzata...

Összezsapom a kezem.

– Mondom! Tizennégy éves kamasz, és nem tudja mi az az aránypár!

Gabi szája megint lefelé görbül.

– Hát mi?

– Hogy mi? Na megállj, te csirkefogó! Most azonnal előveszed a könyvet és harmincszor elmondod!! mert különben...

Gabi megszeppenve lapozgat, aztán hadarni kezd:

– Az aránypár azon mennyiség, melynek két belfagya úgy viszonylik két másik mennyiséghez, valamint ... igen, apukám, de melyik itt a két belfagya, a bükkfa térfogata és a napok

száma, vagy a kályhák száma és a bükkfa térfogata? ...

– Már megint hadarsz! Add ide azt a könyvet.

És most rettentő komolyan kezdem:

– Ide nézz, Gabi, ne légy már olyan ostoba. Hiszen ez olyan világos, mint a nap. Na nézd, milyen egyszerű. Na. Ide figyelj! Ugye, azt mondja, hogy kilenc kályhában ennyi nap alatt ennyi és ennyi bükkfa. Tehát ha ennyi és ennyi bükkfa kilenc nap alatt, akkor világos, ugye, hogy tizenkét nap alatt viszont nem ennyi és ennyi, hanem...

– Igen, apukám, eddig én is értem, de az aránypár ...

Dühbe jövök

– Ne fecsegi bele, így nem érte ... nem érted meg. Ide figyelj. Ha kilenc

nap alatt ennyi és ennyi – akkor tizenkét nap alatt, mondjuk, esetleg ennyi és ennyivel több. De viszont, pardon, azért nem több mégse, mert nem kilenc kályhában, hanem tizenkettőben, tehát ennyivel kevesebb vagyis ennyivel több, mintha ugyanannyival kevesebb volna, mint amennyivel több. Itt ugyanis az aránypár ... az aránypár ...

Egyszerre világosság gyűl az agyamban. Mint egy villámcsapás, úgy ér a Nagy Megismerés, aminek hiánya húszegynéhány év óta lappang és borong bennem – úgy van, most rájöttem! Nincs kétség – akkor ... ott ... egészen nyilvánvaló – úgy van, nyilvánvaló, az apám se értette ezt a példát!

Lopva a Gabira nézek. Gabi közben észrevétlenül kinyitja a történe-

lemkönyvet, és most félszemmel azt a jelenetet nézi egy régi képen nagy kéjjel, ahogy Kinizsi Pál két törököt dögönyöz.

Nagyot ütök a kobakjára, csak úgy csattan.

– Nesze!... majd bolond leszek itt kínlódni veled, amikor nem figyelsz!

Gabi bóg, mint a két török együttvéve.

Én pedig megkönnyebbülve ugrom fel, és a múlt kódén keresztül egy arc rajzolódik elém – az apámé, amint nagyot üt a kobakomra, vígan és megkönnyebbülve, mintha azt mondaná: „add tovább a fiadnak! énnekem már elég volt!” és füttyörészve, zsebre dugott kezekkel, vígan indul el a sír felé, ahol egészen mindegy, hogy hány nap alatt ég el kilenc köbméter bükkfa és hatvan-hetven év élet.

Nyári versek

Nagy László:

Ki viszi át a szerelmet

Létem ha végleg lemerült,
ki imád tücsök hegedűt?
Lángot ki lehel deres ágra?
Ki feszül föl a szivárványra?
Lágy hantú mezővé a szikla-
csípőket ki öleli sírva?
Ki becéz falban megeredt
hajakat, verőereket?
S dúlt hiteknek kicsoda állít
káromkodásból katedrálist?
Létem, ha végleg lemerült,
ki rettent a keselyűt!
S ki viszi át fogában tartva
a Szerelmet a túlsó partra!

József Attila:

Hangya

A bábok között elaludt egy hangya.
Szél, a bábokat most el ne fúdd!
Különben jó az is.

Kis, fáradt fejét csillámokra hajtja,
és alszik vele csöpp árnyéka is.
Egy szalmaszállal fölkelteni szépen!
De jobb, ha már indulunk haza,
erősen beborult-

A bábok közt elaludt egy hangya,
és -hopp- egy csöpp már a
kezemre hullt.

Erdélyi József:

Nyári dal

Csakhogy itt van, itt a nyár;
csakhogy engem itt talál:
csakhogy a tél s a tavasz,
nem vitt el az a ravasz.
Itt a nyár, itt a nyár;
egy üveg sör s egy pohár,
itt van az asztalomon,
s iszok mint bölcs Salamon...

Szabó Lőrinc:

Nyár

Nézd csak, bolondul, karikázva
hogyan összecsap az a két sárga
lepke! hogy kezd tündéri táncba!

hogyan gyúrja egymást, hogy forog!
Négy szárnyuk százfélé lobog,
pedig egyhelyben kavarog. ...
(részlet)

Reviczky Gyula:

Nyári dal

Vadvirágokat szedek
S kötözöm fűzérbe.
Vagy a fűben heverek,
S felnézek az égre.
S haja hopp!
A madárral dalolok...
Szép világ, te, jó napot!

Juhász Gyula:

Tiszai csönd

Hálót fon az est, a nagy, barna pók,
Nem mozdulnak a tiszai hajók.

Egyiken távol harmonika szól,
Tücsök felel rá csöndben valahol.

Az égi rónán ballag már a hold:
Ezüstösek a tiszai hajók.

Tüzeket raknak az égi tanyák,
Hallgatják halkán a harmonikát.

Magam a parton egymagam
vagyok,
Tiszai hajók, néma társatok!

Ma nem üzennek hívó távolok,
Ma kikötöttünk, itthon, álmodók!

Gulyás Pál:

A méhekhez

Süt a szép Nap, szép virágot
nyit a boldog július,
most születnek a villámok,
ott, ahol az ég borús.
Kicsi méhek, ti a füvek
halkan zörgő fiai,
legyetek a nyárhoz hűek, ajtajához
hajlani!...

Krúdy Gyula

Milyen volt az Andrassy út? (részletek)

Az Andrassy utat *Podmaniczky Frigyes* báró építette, akiről egyetlen utca sincs elnevezve Budapesten, mert a mostani Podmaniczky utcát nagybátyjáról, a telekadományozó Podmaniczky Lászlóról nevezték el.

Ez a bizonyos Podmaniczky Frigyes, a hajdanában „kockás bárónak” is emlegetett úriember, a Közmunkatanács alelnöke: szívbeli komolysággal és esküszzerű fogadalommal gondolta Budapest felépítését, megszépítését, világvárossá emelését.

Voltak olyan férfiak, akik fogadalmaikat egy életen át nem felejtették. Ilyen volt Podmaniczky Frigyes, aki a jövő időktől való meghatottsággal, regényhősi lelkesedéssel, a XIX. századbeli emberi elragadtatással nézegette a mai Andrassy út kopasz telkeit, a külvárosi tanyák udvarait, az Operaház helyén petyhüdő mocsarat a hozzátartozó betyárcsárdával együtt.

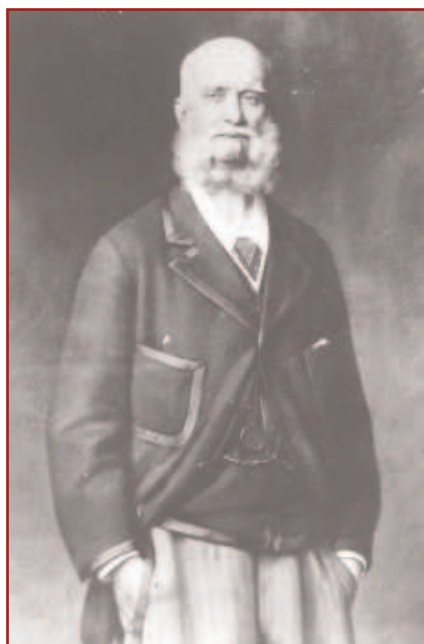
Sok lelki dilemmát is okozó megbeszélésen, tanácskozáson, sőt támadáson kellett átesni a főváros történetében legnevezetesebb bárónak, amíg a vad növényzettel, rákosi homokkal, pusztai bojtortorjával, elhagyottsággal, rosszhiszeműséggel és vadvizességgel is garnírozott Andrassy úti telkeket el tudta sózni olyan kezekbe, amelyek az építkezést is vállalták.

Legtöbb baja volt a mai Operaház helyén álló piros szemű csárdával, amely találkozóhelye volt a Nagy Ignác rémregényeiben sokszor emlegetett városi és pusztai csavargóknak, gyanús vándorlegényeknek, betyáros természetű egyéniségeknek, mert bár a nyolcvanas éveket írták a naptárak, még mindig nyiladoztak egyes reménységek, hogy a régi szép betyáréletet fel lehetne újítani, Ráday kiverte az Alföldről, de tán a főváros környékén újra fel lehetne támasztani. (Nem is volt egészen betyárság nélkül Budapest ebben az időben)

Végre a gyanús csárdától is sikerült megszabadítani az épülő utat. Podmaniczky Frigyes maga járván éjsza-

kánként (fokossal és pisztolylyal) a nem kívánatos vendégség kipusztítása céljából, amiről regényt is írt, a vadvizet a mérnökök kiszárították azon a helyen, ahol most a szfinxek nyújtózkodnak és hintók gördülnek a kapuihoz; a nagy mélységű, alapvető munkája a színháznak elkezdődhetett, és ugyancsak ebben az időben indulnak el Harkányiék, Brüllék, a Fonciere építkezései is.

Még messzire nyúlik a pesti Sugárút számára kijelölt terület, a városerdő bozótjai: bokrok, fák, ligetek, ember nem lakta magányok már azon a helyen kezdődnek, ahol mostanában a

*Podmaniczky Frigyes báró,
alias az Andrassy út vőlegénye
1905 körül*

Körönd palotái nézegetik egymást. Igaz, hogy odakint, a városligeti tó környékén már katonai zenekar pufogja vasárnap délutánonként a legédesebb bécsi valcereket, de ide a közlekedést a Király utcai omnibusz vagy pedig a Fasorban vágató pesti bérkocsi szokta lebonyolítani, az Andrassy út villasorának még híre-hamva sincs a nyolcvanas években.

No de azért jár-keel Podmaniczky Frigyes a kőművesek malterosruhájában, karonfogva vezetgetvén nevezetes pesti dámákat, grófnőket és bankárnékat az operai építkezések bemutatásánál, majd külföldi pénzkölcsö-

nökkel tárgyalván a mind magasabbra nyúló állványok alatt, hogy minél hamarabb megvalósuljon legszeretettelméltóbb álma, a pesti Sugárút, amelyet később aztán idősebb Andrassy Gyuláról, a kiegyezés miniszteréről neveztek el.

(1932.)

Az Andrassy út vőlegénye

Ha kerületenként néznénk a dolgokat, azt mondhatnánk, hogy a Bel-várost voltaképpen a Terézvárosnak is nevezett hatodik kerület kezdte először fojtogatni. Olyan volt ez, mint a némely vad néptörzseknel szokásos apagyilkosság, amikor a fiatalok az öregeket elteszik az útból – mondta báró Podmaniczky, akit Budapest alapítójának is lehetne mondani, de Frigyesnek hívták, se Rémusznak, se Romulusznak.

A báró urat néhányszor volt szerencsém sétéiben elkísérni, az Erzsébet térről, ahol született a Belvárosig, ahol boldog ifjúságát élte; az Andrassy útra, amelyet ő épített, és Podmaniczky Frigyes e télen és nyáron egyformán kedvenc sétéiben mindig bebizonyította, hogy hű szerelmese maradt ennek a városnak még abban a korban is, amikor Budapest már régen feledte egykori jegyesét, vőlegényét, akivel az 1856. esztendő egyik nyári vasárnapján jegyezte el magát a városligeti tó partján. Akkor esküdött meg a külföldi utazásaiból hazatért ifjú Podmaniczky Frigyes, hogy életét Budapest felvirágoztatására szenteli, tanú volt az esküvésnél egy pesti komfortáblis (mert a báró kétfogatú bérkocsira nem ült), a tó szigetén csinnadrattázó katonabanda és Podmaniczky Frigyes aranyból való szíve.

Különösen a szép hölgyek lettek hűtlenek a Belvároshoz, amikor kiépült az Andrassy út, és a maguk mutogatásához megtalálták a kellő miliőt, a fenséges utat, amely bár csak egy kegyelmes úrról, a monarchia külügyéről lett elnevezve: nyomban lepipálta a Koronaherceg utcát. A nők néha nem tesznek különbséget a rangok között, különösen olyankor nem, ha szívükkel gondolkoznak – mondá az ismert báró sétájában, mert az aforizmákat már nem írta az emlékkönyvekbe, hanem mondogatta, ami a bölcsesség jele.

Andrassy Gyula szép férfi volt, de szerencse kellett hozzá, hogy a nők

úgy megszeressék, mint ahogy Andrásyért divat volt rajongani. Ha nem lett volna ragyás és emiatt ritkás szakállú, bajszú: megérteném barátom szerencsését a nők körül. De így azt kell hinnem, hogy a róla elnevezett utat azért hozták nyomban divatba a pesti nők, mert ezen a széles utcán teljes szépségében megmutatkozhatott minden kalap, minden bő szoknya, nem maradt rejtve egyetlen napernyő és cipősarok sem a tágas sétaúton, ami bizony a Belváros kanyargós, zsúfolt sikátorában, különösen a hemzsegő déli séta idején előfordulhatott. Az Andrásy út háromöles aszfaltján teljes egészében bemutatkozhatott minden delnő, akinek kifogástalan toalettje volt Pesten.

Az Andrásy úton senkinek se taposták le a sleppjét, nem állították meg vágató paripáját (mert hiszen külön utat építettem a lovasoknak, miután arra gondoltam, hogy mily körülményes volt fiatalkoromban a Belvárosban lóháton nyargalászni), de még a száguldó kocsi lovait se kellett megfékezni azoknak a vidéki úriembereknek, akik az ország különböző tájékaikról Pestre jöttek, hogy itt lóhajtó

művészetüket bemutassák. Kihajthatta kedvére B. B. betűkkel bélyegzett lovait a boncidai Bánffy, pedig ezek a lovak arra voltak nevelve, hogy harapjanak. Az Andrásy út volt a nobilis úri szabadság útja, mindenki megtalálhatta a kedvét, szórakozását, vidámságát mindenkor, ugyanezért a papoknak nem emeltem itt templomot, hanem csak a művészetnek. Áthoztam a Nemzeti Színházból az Operát és a La Traviatá-nak itt volt az első nagy sikere, hogy más operákról ne is beszéljünk. Az Andrásy úti szabadság egyszerre nagyvilágiassá tette az egész Terézvárost, amelyet az út keresztülmetszett. Hiszen mulattak Pesten azelőtt is, még a Király utca páratlan számú oldalán is, amely pedig az Erzsébetvároshoz tartozik, de igazában ott kezdődött a világhírű Pest, amikor az ember a Király utca egyik oldaláról átjött a másik oldalra. A páros számú oldalon már a hatodik kerület határa volt, ahol mintha a levegő is más lett volna. Jobb volt az aszfalt, többször meszelték a házakat. A Király utca közepén ment végig a Budáról jött omnibusz, de a Teréz-templomig nem szállottak fel az omnibuszra mások, mint azok a régi polgárok, akik még féltek a villamostól. A Teréz-templomnál, ahol az omnibusz a hatodik kerület földjére ért: a konduktor megpederte a bajszát a kocsi belsejében levő tükrökben, kürtjébe fújta a kocsis, mert a Teréz-templomtól kezdve ingyen vihetett maga mellett egy pasasért, természetesen egy szabadnapos szakácsnét, a Városligetbe. A budai öregaszonyosságokat kitesékelték az omnibuszból, mert úgyse volt érvényes tovább a jegyük, és friss, fiatal emberekkel telt meg a bárka, kisasszonyok másztak fel a kanyargós létrán a társaskocsi imperiáljára, és így robogtak végig

az Andrásy úton, ahonnan a Nagymező utcánál az omnibusz nyomban befordult. Egy-egy tavaszi délután annyi szép lány ült az omnibuszban, hogy akár tovább se kellett menni annak, aki feleséget keresett Pesten.

Miután Podmaniczky Frigyes sétáiban mindig szemügyre vette az Andrásy úti házakat is, amelyeket az Operaházzal együtt ő „épített”, a paloták mellett elhaladva felsorolta azoknak tulajdonosait, akiket ismert, mert hisz a telkeket ő adta el.

– Persze, a háziurak is észrevették a terézvárosi levegőt; nem árulták ugyan palackokban, mint a múlt században a margitszigeti levegőt, hanem nyomban felemelték a házbéreket, amint az Andrásy út divatba jött. A fácskák nőni kezdtek az Andrásy úton, bár nem volt törvényünk erre nézve, mint a londoniaknak, hogy felakasztják, aki egy hároméves fát kivág: lombosodott az Andrásy út. És péntek este éppen olyan szép nők sétáltak a fák alatt, mint akár szombat este, mert a zsidó lakossággal szerencsésen vegyült a keresztény lakosság, habár a nőkben akkoriban, az „én időmben”, még nem tett különbséget a vallási állapot. A legszebb ruhájukat, a legbájosabb mosolyukat, a legigézőbb lépteiket vették elő, ha Andrásy úti sétára indultak. Franciaországban nem csináltak elég selymet és illatszert, hogy az a pesti nőknek elegendő lett volna, meg kellett néha elégedni a hazaival is. A háziurak közben úgy srófolták a házbért, hogy félni kellett, miszerint a szépen indult Andrásy úti karrier derékban eltörik.

(Részlet Krúdy Gyula írásaiból)

A megépült Andrásy út – ma is látható – épületei

A milleniumi földalatti építése

13. AAATE Konferencia

Budapest, Kongresszusi Központ, 2015. szeptember 9–12.

Az NJSZT, a HCI&DfA – Ergonómai Tervezés Mindenkiné Szakmai közössége és a Pannon Egyetem közös szervezésében kerül megrendezésre Budapesten a 13th Conference of the Association for the Advancement of Assistive Technology in Europe (AAATE konferencia)

Fővédnök: Áder János köztársasági elnök

Védnök: Tarlós István, Budapest főpolgármestere

Keynote Speaker: Dr. Kálmán Zsófia gyermekgyógyász, orvos-jogász, címzetes egyetemi tanár,

Meghívott plenáris előadók:

Penny Standen, Michael Paciello, Laura Evans, Sally Fowler Davis

A végleges program – amelyet az NHIT támogat – kialakítása folyamatban van,

a regisztráció résztvevők számára már nyitott: www.aaate2015.eu

A konferenciát támogatja az NHIT

Advancing Assistive Technology and eAssessability
for People Disabilities and Aging Population

AAATE BUDAPEST AAATE BUDAPEST

A Neumann János
Számítógép-tudományi Társaság
Hírlevele

Elnök: Dr. Friedler Ferenc
Felelős szerkesztő: Alföldi István
Szerkesztő: Szedlmayer Bea

NJSZT titkárság

1054 Budapest, Báthori utca 16.

Tel.: (1) 472-2710, (1) 472-2720

Fax: (1) 472-2739

E-mail: ecd@njszt.hu

Hírlevelünk havonta elektronikus formában jelenik meg az NJSZT honlapján. Így nem csupán a szakma minden képviselőjéhez, de minden más érdek-

lődő számára elérhető és napra-kész információkat nyújt a Társaság, valamint a szakterület időszerű eseményeiről, újdonságairól.

Továbbra is közzé teszünk hirdetéseket, felhívásokat.

Ezzel kapcsolatban kérjük, forduljon titkárságunkhoz!

Lapzártá: 2015. augusztus 21.